

Zadání Lidskoprávního moot courtu 2020/2021

Salus aegroti suprema lex – Zdraví pacienta je nejvyšším zákonem

Při pravidelné prohlídce ve 3 letech v roce 2017 byl Jiříkovi Strnadovi (nar. 25. 7. 2014) diagnostikován šelest na srdci. Následně bylo zjištěno, že Jiřík má vrozenou srdeční vadu, a to defekt komorového septa, což je otvor v přepážce, která odděluje pravou a levou srdeční komoru.

Koncem roku 2017 byl Jiřík hospitalizován přes noc za účelem vyšetření ve Fakultní nemocnici v Kostelci¹ (dále jen jako „FNvK“). Jiřík byl umístěn na běžném dětském oddělení a v nemocnici byl přes noc. Jiřík zde mohl být celou dobu s rodiči. I přesto bylo zřejmé, že se bojí cizích lidí a neznámého prostředí. Několik nocí po návratu domů se Jiřík budil s pláčem, což dříve nedělal.

V Jiříkově případě nebyl defekt komorového septa velkého rozsahu, proto byl také zjištěn až později. Jiříkovi rodiče po konzultaci s lékařem vyčkávali, zda nedojde k samovolnému srůstu otvoru, což se děje v poměrně velkém množství případů. Bohužel u Jiříka k tomu nedošlo. Bylo proto přistoupeno k operačnímu řešení.

FNvK je expertní pracoviště s excelentními výsledky dětských operací srdce. V České republice neexistuje pracoviště, které by mělo s operacemi srdce dětských pacientů více zkušeností. Rodiče se před operací ptali, zda budou moci být s Jiříkem po celou dobu i na jednotce intenzivní péče. Nemocnice rodičům sdělila, že dětská jednotka intenzivní péče (dále jen jako „DJIP“), byť nově rekonstruovaná, nedisponuje lůžky pro rodiče a že stavební uspořádání jednotky neumožňuje ani přespání na židli nebo vedle lůžka dítěte. Rodič může na DJIP pobývat od 7:00 do 22:00. Nemocnice rodičům dále sdělila, že pokud požadují nepřetržitou přítomnost u dítěte, mají se pokusit vyhledat jinou nemocnici, která má stavební uspořádání DJIP umožňující nepřetržitý pobyt rodiče s dítětem.² Rodiče se rozhodli, že Jiřík podstoupí operaci ve FNvK, protože je to nejlepší nemocnice pro provedení operace.

Operace proběhla laparoskopicky dne 11. 10. 2019 bez komplikací. Po probuzení na DJIP v 10:00 u Jiříka byla matka a Jiřík se opakovaně ujišťoval, zda tam s ním matka zůstane a neodejde.

¹ Jedná se o smyšlenou nemocnici

² Pro účely případu berte za fakt, že taková oddělení v jiných nemocnicích existují.

Jiřík na DJIP strávil dvě noci.

První den (11. 10.) byla dohoda matky se zdravotním personálem taková, že matka Jiříka uspí a ve 22:00 odejde z DJIP na nedalekou ubytovnu pro rodiče. Jiřík usnul přibližně ve 21:00, pro jistotu mu byla podána malá dávka hypnotika v tabletce. Když matka ve 22:00 odcházela z DJIP, Jiřík hluboce spal. Matka se personálu ptala, zda skutečně musí odejít, že by chtěla zůstat přes noc, že bude pouze sedět na židli jako doposud. Upozorňovala na právo rodiče být s dítětem. Bylo jí však sděleno, že skutečně musí odejít, proto (byť nerada) odešla.

Druhý den (12. 10.) ráno po příchodu na DJIP matka zjistila, že Jiřík spí, je ho obtížné probudit, po probuzení je malátný a opět usíná. Matka se ptala, co se děje, bylo jí sděleno, že Jiřík byl v noci neklidný. Ve 3:15 se vzbudil, chtěl odcházet z lůžka a křikem volal matku. Na snahu po uklidnění zdravotní sestrou nereagoval, plakal a křičel, aby ho pustili za matkou. Jiřík zdravotní sestru také poškrábal na ruce až do krve. S ohledem na rizikovost situace jak pro Jiříka, tak pro ostatní pacienty, kteří byli děním rozrušeni, byla Jiříkovi podána injekce k rychlému zklidnění. I přes injekci se Jiřík snažil opustit lůžko, sestra tak musela být stále u jeho lůžka a kontrolovat, aby z lůžka nespadol. Přibližně od 5:00 Jiřík spal. Po příchodu matky se Jiřík postupně probral, celý den byl plačtivý, stěžoval si na bolest hlavy a držel se matky.

Rodiče Jiříka po konzultaci s ošetřující lékařkou uznali, že je potřebné, aby Jiřík ještě alespoň jednu noc strávil monitorován na DJIP. Rodiče trvali na tom, aby mohl jeden z nich druhou noc strávit s Jiříkem. Nemocnice to odmítla, s odkazem na rizika, která přítomnost každé další osoby na DJIP při nočním provozu představuje pro zdraví a život pacientů. Situace se s blížící dobou odchodu rodičů z DJIP vyhrcovala, docházelo ke zvyšování hlasu jak ze strany zdravotníků, tak rodičů. Ve 22:15, kdy již Jiřík spal, matka odmítala DJIP stále opustit. Nemocnice přivolala Policii České republiky (dále jen „PČR“), aby matku vyvedla z DJIP. Jednání s PČR nevedlo k nalezení řešení přijatelného pro obě strany. Matce bylo alespoň umožněno, aby zůstala na židli před vstupem na DJIP (mimo dohled i doslech Jiříka). Matka s tím souhlasila poté, co ji policista upozornil, že by ji také mohli z nemocnice vyvést. Jiřík prospal celou druhou noc (byla podána větší dávka hypnotika) a když se probudil, matka již byla s ním.

Po přeložení na běžné dětské oddělení byl Jiřík pořád více plačtivý než obvykle, ale díky neustále přítomnosti rodičů již nevznikaly komplikace. Týden po operaci dne 18. 10. 2019 byl Jiřík propuštěn do domácí péče.

Na nemožnost neustálé přítomnosti u Jiříka na DJIP FNvK podali jeho rodiče stížnost podle zákona o zdravotních službách. FNvK stížnost zhodnotila jako nedůvodnou a uvedla, že naopak jiní rodiče označovali za pochybení nemocnice, že umožnila Jiříkovým rodičům vyrušovat jejich děti na DJIP.

Po hospitalizaci byl Jiřík zakřiknutý a bavil se jen s rodiči, odmítal si povídat např. i s učitelkou v mateřské škole, se kterou se dříve bavil, stranil se dětskému kolektivu a několikrát se u něj objevily noční běsy a pomočování, s čímž dříve neměl problém. Jiřík proto začal docházet k dětskému psychologovi, ten dospěl k závěru, že kvůli traumatickému zážitku spojenému s hospitalizací se u Jiříka rozvinul elektivní mutismus, to potvrdila i psychiatrička, kterou rodiče

s Jiříkem také navštívili. Ačkoliv se psychický stav Jiříka postupně zlepšuje požádali jeho rodiče na doporučení dětského psychologa o odklad povinné školní docházky. Po vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně byl Jiříkův nástup do školy odložen na září 2021.

Rodiče se rozhodli podat žalobu na FNvK a požadovat kompenzaci za nemajetkovou újmu vzniklou jim a Jiříkovi. Předžalobní výzva byla neúspěšná. Opatrovnický soud přivolil, aby rodiče podali žalobu za Jiříka. Rodiče se domáhají zejména omluvy a konstatování porušení právní povinnosti nemocnice umožnit nepřetržitou přítomnost rodiče jako zákonného zástupce u hospitalizovaného dítěte. Domáhají se také kompenzace nemajetkové újmy ve výši 50.000 Kč. Tuto částku chtějí věnovat na výzkum přínosu nepřetržité přítomnosti rodičů u dětí po operacích, Lékařská fakulta v Rozmarnínu³ takový výzkum hodlá realizovat.

Porušila nemocnice práva Jiříka a jeho matky?

Zadání:

- Formulujte žalobu Jiříka a jeho matky na FNvK a požadujte v ní kompenzaci za nemajetkovou újmu vzniklou jim a Jiříkovi znemožněním nepřetržité přítomnosti rodičů u dítěte.
- Formulujte reakci FNvK na žalobu rodičů, vypořádejte se zejména s tím, zda a případně za jakých podmínek lze dítě od rodičů oddělit a proč takové podmínky nastaly.

Přílohy:

1. Vybraná ustanovení vnitřního řádu FNvK
2. Plánek DJIP v FNvK
3. Záznamy z ošetřovatelské dokumentace na DJIP
4. Propouštěcí zpráva z FNvK
5. Stížnost rodičů Jiříka na FNvK
6. Reakce FNvK na stížnost včetně dopisu od jiných rodičů, kteří naopak byli rozrušeni jednáním Jiříkových rodičů.
7. Zpráva od dětského psychologa
8. Zpráva z pedagogicko psychologické poradny k odkladu povinné školní docházky
9. Článek architekta k různým možnostem podoby jednotek intenzivní péče
10. Přivolení opatrovnického soudu

³ Jedná se o smyšlenou fakultu, mějte za to, že je kvalitou srovnatelná s reálnými fakultami v České republice